מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות נסמך וסומך בצירוף סמיכות
- לדעת איך הנסמך משתנה ביחיד וברבים
- לדעת איפה שמים ה׳ הידיעה בצירוף סמיכות

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – בחירה – מה נכון

1. ב – נסמך
2. ג – על המילה השנייה
3. ב – עוגת שוקולד

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הנסמך הוא המילה הראשונה
2. נכון – כמו בית הספר ולא הבית ספר
3. נכון – כך נאמר בכרטיס ההסבר

חלק ג׳ – השלמת מילים

1. שוקולד
2. גני
3. הספר

חלק ד׳ – התאמה בין צירוף לכלל

- 1 – ב (ה׳ הידיעה על הסומך)
- 2 – ד (ה ← ת בנסמך)
- 3 – א (ים ← י ברבים)
- 4 – ג (רבים: יום ← ימי)

חלק ה׳ – סדר נכון – בניית הכלל

1. מזהים שתי מילים שיוצרות משמעות אחת
2. בודקים אם אפשר להוסיף את המילה 'של' ביניהן
3. מזהים את הנסמך - המילה הראשונה
4. מזהים את הסומך - המילה השנייה

חלק ו׳ – כתיבה קצרה

1. למשל: תיק גב - נסמך תיק, סומך גב. ארון בגדים - נסמך ארון, סומך בגדים.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- נסמך - מילה ראשונה, סומך - מילה שנייה
- על הסומך, המילה השנייה
- כל דוגמה נכונה כמו בתי ספר או ימי הולדת

טיפים להפעלה:

- אפשר להשתמש בטריק 'ה׳ הולכת לסוף הרכבת' כדי לחזק את מיקום ה׳ הידיעה
- מומלץ לתרגל בעל פה לפני הכתיבה, במיוחד עם שינויי הנסמך ברבים
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים ולהתמקד בדוגמאות הבסיסיות

דף תרגול: צירופי סמיכות

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

צירוף סמיכות הוא שתי מילים שנצמדות יחד ויוצרות משמעות אחת, כמו בית ספר או עוגת שוקולד. המילה הראשונה נקראת נסמך והשנייה נקראת סומך.

בנק מילים: גני | הספר | שוקולד

1 חלק א׳ – בחירה – מה נכון

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בצירוף 'בית ספר', המילה 'בית' נקראת:

(א) סומך (ב) נסמך (ג) שם תואר

2. איפה באה ה׳ הידיעה בצירוף סמיכות?

(א) על המילה הראשונה (ב) על שתי המילים (ג) על המילה השנייה

3. איך אומרים 'עוגה של שוקולד' בצירוף סמיכות?

(א) עוגה שוקולד (ב) עוגת שוקולד (ג) עוגות שוקולד

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בצירוף סמיכות, הנסמך הוא תמיד המילה השנייה.	☐	☐
2	ה׳ הידיעה בצירוף סמיכות באה על המילה השנייה.	☐	☐
3	נסמך שמסתיים ב-ות נשאר אותו דבר ברבים, כמו 'עוגות שוקולד'.	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. עוגה + שוקולד = עוגת _____

2. גן + ילדים ברבים = _____ ילדים

3. בית + הספר ביחיד מיודע = בית _____

4 חלק ד׳ – התאמה בין צירוף לכלל

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. בית הספר	___	**א.** ים ← י ברבים
2. עוגת שוקולד	___	**ב.** ה׳ הידיעה על הסומך
3. גני ילדים	___	**ג.** רבים: יום ← ימי
4. ימי הולדת	___	**ד.** ה ← ת בנסמך

5 חלק ה׳ – סדר נכון - בניית הכלל

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מזהים את הנסמך - המילה הראשונה
☐	מזהים שתי מילים שיוצרות משמעות אחת
☐	מזהים את הסומך - המילה השנייה
☐	בודקים אם אפשר להוסיף את המילה 'של' ביניהן

6 חלק ו׳ – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. כתבו שני צירופי סמיכות שאתם מכירים מהבית או מבית הספר, וציינו בכל אחד מה הנסמך ומה הסומך.

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין נסמך לסומך?

איפה באה ה׳ הידיעה בצירוף סמיכות?

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️